

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu

*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Springendal / Dal van de Mosbeek

Resultaten 3 jaar bemonstering

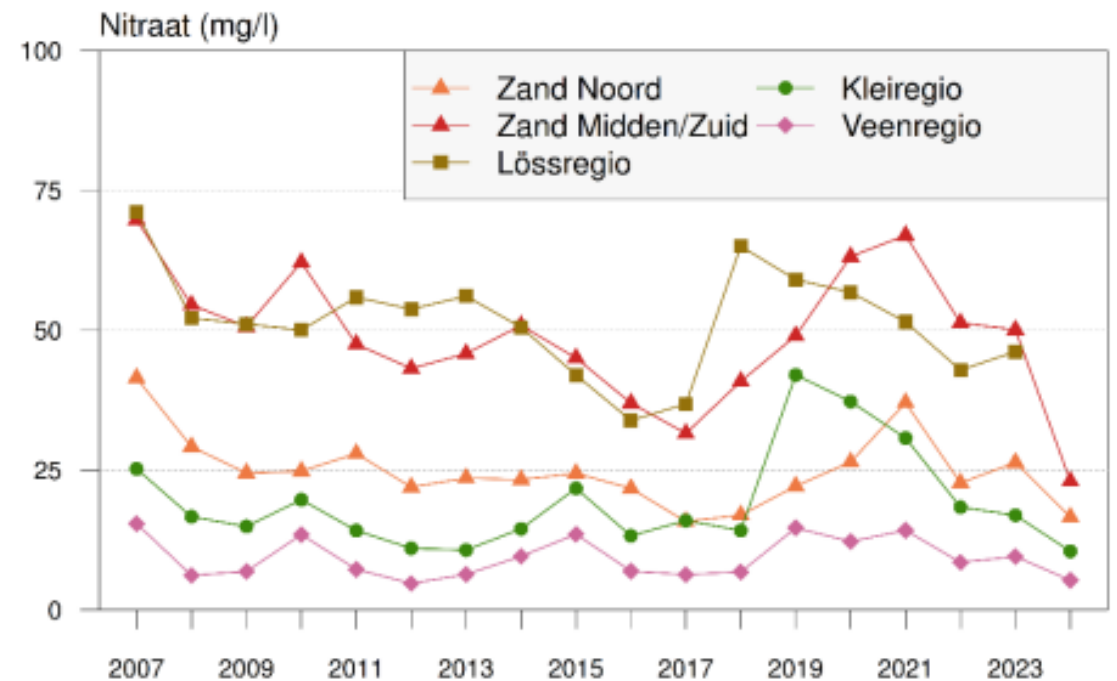
Uitgangspunten Bemonstering Springendal

- › Monitoringsplan Deltares *31 mei 2022.*
- › Bemonstering volgens LMM
- › 6 perceelstypen (gewas, natuur, bemesting)
- › 8 percelen per type

LMM

- > Tijdelijke boorgaten
- > Bovenste grondwater
- > Bodemvocht (gws >5 m-mv)
- > Punten willekeurig verdeeld

Ervaring bemonstering

- › Monstername op perceel ipv bedrijf
- › Bemonstering is taai
 - Situatie is vaak onbekend
 - Grondwater staat vaak diep
 - Grindlagen / leemlagen
 - Veel heterogeniteit
- › Bodemvocht en grondwater op één perceel
- › Prachtig gebied om te werken!

Resultaten bemonstering

- > Drie jaar bemonsterd
- > 44 percelen bemonsterd
- > Vier percelen niet bemonsterd (geen toestemming / te nat)
- > Habitats 8 punten in plaats van 16

Resultaten bemonstering

- › 2022/2023 *droog*
 - Gebied leren kennen
 - Soms door leemlaag heen geboord (LMM-protocol)
- › 2023/2024 *normaal*
 - Grondwater ondieper (vaker bemonsterd op leemlaag)
- › 2024/2025 *nat*
 - Niet meer door leemlaag heengeboord

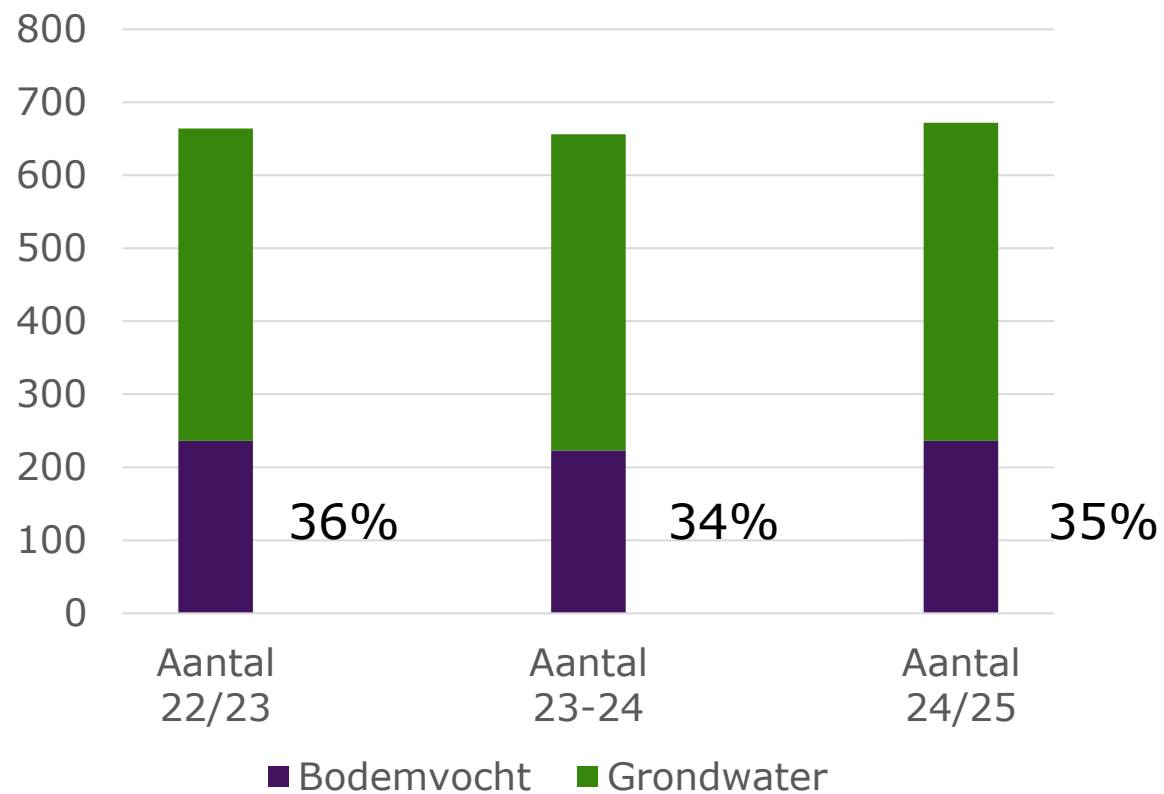

Er spelen nu drie effecten...

- > Weerseffecten
- > Monsternamen op sommige percelen
- > Maatregelen

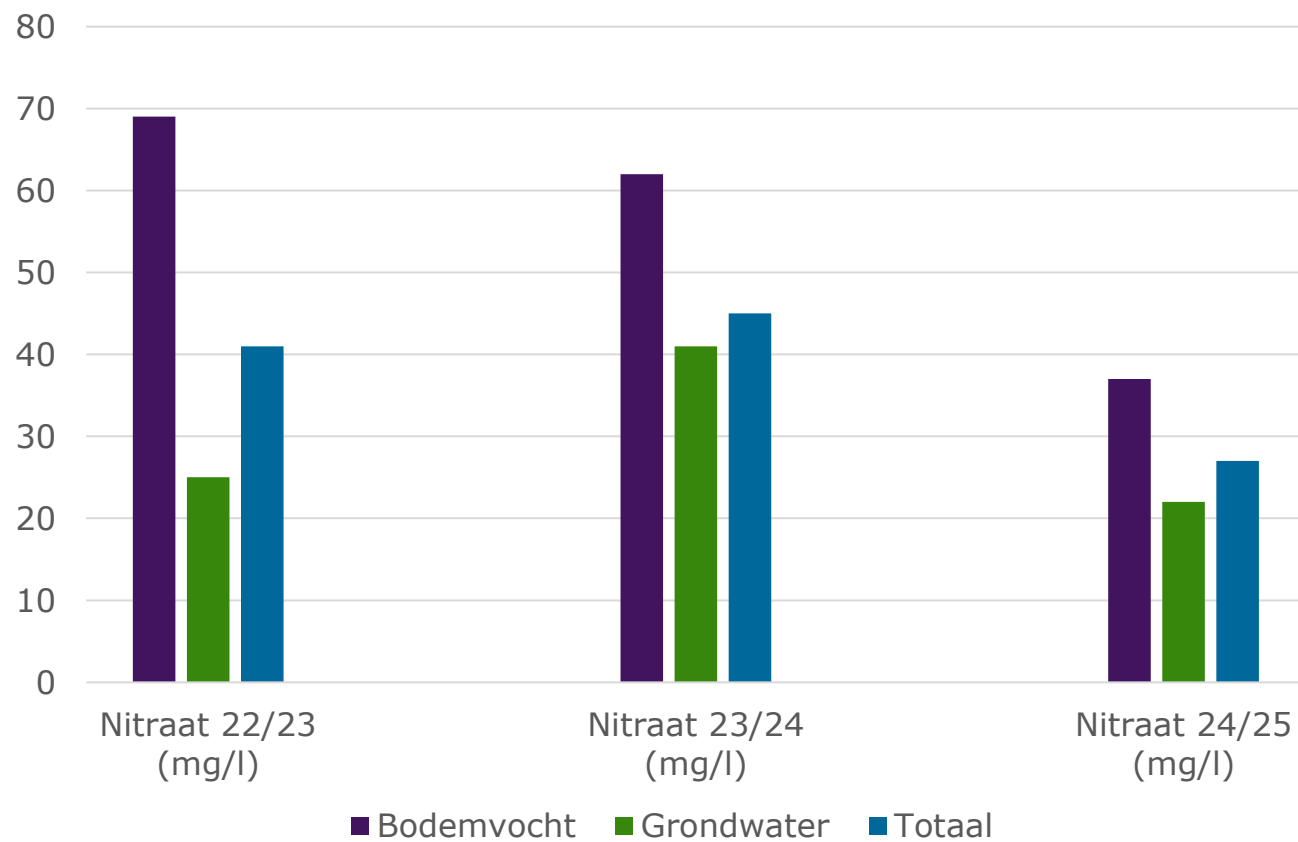

Aantal monsters per watertype

Nitraat per watertype

Nitraatconcentratie per klasse

Nummer	gewas	Maatregel	Nitraat		
			2022 – 2023	2023 - 2024	2024 - 2025
1	Bouw-/grasland	Beperking bemesting/ perm. grasland	45	50	30
2	Bouwland & rotatie	Stoppen bemesting	54	61	39
3	Bouwland & rotatie	geen maatregel (ref)	57	86	59
4	Grasland	Kruiden- of faunarijk	9	8	5
5	Akker	Kruiden- of faunarijk	70	56	33
6	Permanent grasland	Stoppen bemesting	29	50	19
7	Permanent grasland	Geen maatregel	30	48	17
8	Habitat	Geen maatregel	13	8	6

Inzoomen klasse 1

- › Bouwland/grasland, beperken bemesting

	2022-2023	2023-2024	2024-2025	
r05052	28	16	10	2023 bem. Verbod?
r05053	61	118	74	Regulier
r05054	27	23	12	2023 bem. verbod
r05055	80	27	16	2023 bem. verbod
r05057	27	65	40	Regulier

Inzoomen Klasse 6

- › Permanent grasland, beperken bemesting

	2022-2023	2023-2024	2024-2025	
r05046	22	104	32	Bemest
r05047	1	0	7	Onbemest
r05049	5	95	16	Onbemest
r05050	61	66	21	Onbemest
r05088	54	28	27	Onbemest

Voorbeeldperceel r05046, monsterpunt 3

- > Bouwland/grasland, beperken bemesting

Jaar	puntnummer	Nitraat (mg/l)	wt	gr water stand (cm-mv)
2022	3	5	gd	-450
2023	3	147	gd	-50
2024	3	42	gd	-60

Nog te doen..

- > Per bedrijf uitzoeken of er door leemlaag geboord is in eerste ronde
- > Trend schatten voor gelijk bemonsterde punten.
- > Nog gedetailleerder maatregelen uitzoeken.
- > Strategie bepalen voor najaar
 - Hoe met droogte om te gaan?

Conclusie

- › Neerslag is van grote invloed op nitraatconcentratie
- › Effect van bemonstering (leemlaag) is zichtbaar
- › Effect van maatregelen lijkt zichtbaar
- › Drie verschillende jaren, wat is normaal?
- › Duidelijk verschil tussen klassen.

